

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/60/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116211649
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Holická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1116211649.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Holickej a členov senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci žalobcu: V. S., N.. XX.XX.XXXX, Š. W. P. zastúpený: JUDr. Sabína Hodoňová PhD., advokátka, Mariánske námestie 31, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 2. apríla 2019 č. k. 9C/65/2016 - 110, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa domáhal žalobca proti žalovanému náhrady škody spôsobenej mu pri výkone verejnej moci v sume 26.084,- eur, a to rozhodnutiami orgánu verejnej správy o zrušení jeho trvalého pobytu, ktorý mu bol udelený dňa 25.1.2010 s platnosťou do 25.1.2015, ktoré rozhodnutia označil za nezákonné a ktorými sa zasiahlo do jeho práva na rodinný a súkromný život, nakoľko má na území Slovenskej republiky maloletú dcéru, pravidelne sa s ňou stretáva a zrušením trvalého pobytu boli jeho práva na styk s dcérou ohrozené; musel žiť v neistote od 19.11.2012 do 21.05.2015, t.j. 2 roky a 6 mesiacov, počas tejto doby bol vystavený stresu a psychickému nátlaku, nakoľko nevedel, či mu bude udelený trvalý pobyt a bude sa môcť aj naďalej starať o svoju maloletú dcéru a žiť na území Slovenskej republiky; taktiež mu vznikla škoda tým, že v období od januára 2014 - septembra 2014, kedy nemal povolenie na pobyt na území Slovenskej republiky nemal ani reálnu možnosť nájsť si na území Slovenskej republiky prácu; výšku škody určil na základe priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za rok 2012 (mesiace november - december 2012) za rok 2013 (január - december 2013) za rok 2014 (január - december) a za rok 2015 (január - máj), a teda za každý mesiac od nezákonného rozhodnutia Oddelenia cudzineckej polície PZ Žilina č. PPZ-HCFBB7-PP- 1312-5/2013 zo dňa 19.11.2012 až do dňa 21.05.2015 kedy bolo rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície PZ Žilina č. PPZ-HCP-BB7-155-018/2015-PP konanie o zrušení trvalého pobytu zastavené. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobcovi bol rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície PZ Žilina č. PPZ-HCP-BB7PP-1312/2013 zo dňa 19.11.2012 zrušený trvalý pobyt udelený na päť rokov. Žalobca sa proti rozhodnutiu o zrušení trvalého pobytu na území Slovenskej republiky odvolal. Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica č. PPZ-HCP- BB2-62-001/2013SK zo dňa 02.08.2013 napadnuté rozhodnutie zrušilo a vec vrátilo prvostupňovému správnomu orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Oddelenie cudzineckej polície PZ Žilina rozhodnutím č. PZZ-HCP-BB7-936-014/2013-PP zo dňa 15.11.2013 opätovne zrušilo žalobcovi trvalý pobyt na päť rokov. Po podaní odvolania druhostupňový správny orgán rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB2-7001/2014-SK zo dňa 14.01.2014 potvrdil rozhodnutie prvostupňového

správneho orgánu a odvolanie v plnom rozsahu zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal žalobu na Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý rozsudkom sp. zn. IScud/3/2014-68 zo dňa 21.05.2014 zamietol žalobu poškodeného. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe podaného odvolania rozsudkom sp. zn.: ISŽa/22/2014 zo dňa 23.09.2014 zmenil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: IScud/3/2014-68 zo dňa 21.05.2014 a zrušil rozhodnutie Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície č. PZZ-HCP-BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14.01.2014 a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície rozhodnutím č. PPZ- HCP-BB2-15-008/2014-SK z dňa 21.10.2014 zrušilo rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície PZ Žilina zo č. PPZ-HCPBB7-936-014/2013-PP zo dňa 15.10.2013 a vrátilo mu vec na ďalšie konanie. Oddelenie cudzineckej polície PZ Žilina rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB7- 155/009/2015-PP zo dňa 23.01.2015 opätovne zrušilo žalobcovi trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície zo dňa 23.01.2015 Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica bolo po podaní odvolania rozhodnutím č. PPZ-HCPBB2-25-001/2015-SK zo dňa 08.04.2015 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie prvostupňovému správne mu orgánu. Oddelenie cudzineckej polície PZ Žilina rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB7-155-018/2015-PP zo dňa 21.05.2015 konanie o zrušení trvalého pobytu zastavilo. Žalobca podal návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v zmysle § 15 Zákona o zodpovednosti za škodu. Na žiadosť reagovalo MV SR konštatovaním, že v danom prípade rozhodnutie o zrušení trvalého pobytu na 5 rokov nebolo správnym súdom zrušené z dôvodu nezákonnosti, ale za účelom doplnenia ďalšieho dokazovania. Zistený skutkový stav posúdil podľa § 1 písmeno a/, b/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. d), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, 5 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Uviedol, že pri osvedčení nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy musia byť jednoznačne preukázané všetky atribúty vzniku zodpovednosti štátu za škodu tak, že musí byť jednoznačne preukázaný nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci alebo musí byť rozhodnutie orgánu verejnej moci pre nezákonnosť zrušené príslušným orgánom, taktiež musí byť jednoznačne preukázaný vznik škody a príčinná súvislosť. Vo vzťahu k priznaniu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy musia taktiež byť atribúty vzniku zodpovednosti štátu za vznik uplatneného nároku splnené. Nepostačuje iba pravdepodobný záver o splnení niektorej z podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu, resp. nároku na priznanie nemajetkovej ujmy. K výkladu pojmu nezákonnosť rozhodnutia zaujal stanovisko Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn.: 4 M Cdo 20/2009 z 30. mája 2011, na ktorý poukazuje Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze IV. ÚS 159/2012. „Zákonnosť a nezákonnosť rozhodnutia vo všeobecnosti je otázkou súladu rozhodnutia s objektívnym právom. Tak rozhodnutie, ktoré bolo zrušené z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, z dôvodu nesprávne alebo nedostatočne zisteného skutkového stavu ako i z dôvodu vady konania je nezákonné a za splnenia ostatných zákonných podmienok môže zakladať zodpovednosť štátu za škodu, ktorá prípadne z takéhoto rozhodnutia vznikla účastníkovi. Aj napriek tomu, že pojem nezákonné rozhodnutie nie je v zákone definovaný, je však možné konštatovať, že pod nezákonným rozhodnutím sa dá rozumieť akékoľvek rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, alebo záväzkami Slovenskej republiky, vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom.“ V správnom súdnictve, v ktorom správne súdy pri rozhodovaní o žalobách proti právoplatným rozhodnutiam orgánov verejnej správy preskúmajú zákonnosť napadnutého rozhodnutia a postupu a dôvodom, pre ktorý je správny súd povinný zrušiť žalobou napadnuté rozhodnutie je tiež skutočnosť, že rozhodnutie orgánu verejnej správy vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Takéto rozhodnutie orgánu verejnej správy vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia je potom v správnom súdnictve vždy označované za nezákonné. V danej veci mal súd preukázané, že Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe podaného odvolania rozsudkom sp. zn.: ISŽa/22/2014 zo dňa 23.09.2014 zmenil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: IScud/3/2014-68 zo dňa 21.05.2014 a zrušil rozhodnutie Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície č. PZZ-HCP- BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14.01.2014 a vrátil mu vec na ďalšie konanie z dôvodu, že správny orgán sa nedostatočne zaoberal aplikáciou ustanovenia § 50 ods. 2 písm. a/ Zákona o pobyte cudzincov v kontexte s čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie správneho orgánu - Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície č. PZZ-HCP-BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14.01.2014 je v zmysle ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky treba považovať za nezákonné rozhodnutie. Na základe uvedeného, v danom prípade bola preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia. Úlohou súdu bolo preto skúmať ďalšie podmienky zodpovednosti štátu za škodu, a to či škoda žalobcovi vznikla a ak áno, či je daná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou. K žalobcom uplatnenému nároku v sume 26 084 eur uviedol, že sa stotožnil s obranou žalovaného, ktorý konštatoval, že

žalobca riadnym spôsobom nezdôvodnil svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej výške 26.084,- €. Taktiež nie je jasné s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. z akého dôvodu žalobca vychádza pri vyčíslení výšky nemajetkovej ujmy z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR. Žalobca neuviedol žiadne skutočnosti a ani nenavrhol vykonať dôkazy, ktoré sú relevantné pre posúdenie výšky nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Taktiež vo svojom žalobnom návrhu neuvádza skutočnosti, ktoré by odôvodňovali, že v danom prípade nie je dostatočným zadosťučinením samotné konštatovanie porušenia práva v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Poukázal na to, že súdne konanie o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je sporovým konaním, pričom v tomto súdnom konaní nesie bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno ohľadne splnenia podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci práve žalobca. Je teda vecou žalobcu, akým spôsobom preukáže skutočnosti uvádzané v žalobnom návrhu tak, aby jeho tvrdenia boli preukázané spôsobom rovnajúcim sa istote o ich pravdivosti, pričom unesenie tohto bremena sa následne odzrkadľuje aj v samotnom výroku súdneho rozhodnutia. To platí aj v prípade preukázania príčinnej súvislosti, ako tretej podmienky vzniku nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti, ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku konštatoval, že žalobca nepreukázal, aká škoda mu vznikla v priamej príčinnej súvislosti s ním označeným nezákonným rozhodnutím orgánov verejnej moci. Žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi požadovanou nemajetkovou ujmovou (ktorej vznik a výšku žiadnym relevantným dôkazným prostriedkom nepreukázal) a nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, preto žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol v súlade s ustanovením § 255 ods. 1/ v spojení s ust. § 262 ods. 1/ C.s.p., v zmysle zásady úspechu strany vo veci. Žalovaný mal vo veci plný úspech, avšak nepriznal mu nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi z dôvodu, že mu v súvislosti s prejednávanou vecou trovy konania nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalobca, z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že si uvedomuje skutočnosť, že rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej pri výkone verejnej moci je sporovým konaním, a že ho ako žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno, avšak v jeho prípade a jemu podobných nemá žalobca k dispozícii dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení tak, ako pri vzniku škody z iného titulu; objektívne si nevie zaobstarať znalecký posudok na ohodnotenie zásahu do jeho spoločenského a rodinného života. Nemá k dispozícii dokumenty, ktoré by preukazovali skutočnosti, akým spôsobom bolo zasiahnuté do jeho práv (žalobcovi nie je ani zrejmé, o aké dokumenty by sa malo jednať). Žalobca nemá k dispozícii ani svedkov, ktorí by mu potvrdili skutočnosti odohrávajúce sa v konaní pred orgánmi verejnej správy - skutočnosti osvedčujúcim dokumentom je zrušujúci rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatujúci nezákonnosť. V jeho prípade a jemu podobných je žalobca postavený do znevýhodneného postavenia. Bola mu spôsobená ujma vydaním nezákonných rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu, avšak objektívne nevie v papierovej, či inej forme doložiť dôkazy na ich preukázanie. Skutočnosťou však ostáva, že sa vydanými nezákonnými rozhodnutiami v podobe zrušenia trvalého pobytu na území Slovenskej republiky dostal do stavu právnej neistoty. Takýto zásah do práv by pociťovala každá osoba nachádzajúca sa v jeho postavení rovnako. Nejde preto o subjektívne vnímanie situácie žalobcom. Z rozhodovania súdu prvej inštancie vyplýva záver, že aj napriek konštatovaniu nezákonnosti vydaných rozhodnutí a teda zásahu do práv žalobcu, ktoré sú garantované medzinárodnými dokumentmi, ktoré majú v zmysle čl. 5 ods. 7 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonmi SR, žalobca sa nedočká odškodnenia za takýto nezákonný zásah do jeho práv iba z toho dôvodu, že objektívne nemá „v rukách“ žiaden dôkaz, ktorý by dané skutočnosti preukazoval. Dôsledkom takýchto rozhodnutí je potom skutočnosť, že orgány verejnej moci môžu naďalej nezákonným spôsobom zasahovať do práv jednotlivcov bez toho, aby za svoje konanie niesli zodpovednosť. Konštatovanie nezákonnosti v správnom konaní v jeho prípade nie je dostačujúcim. Uvedené vyplýva aj zo skutočnosti, že správny orgán prvého stupňa a žalovaný ani po rozhodnutí najvyššieho súdu nezastavili konanie o zrušení trvalého pobytu, to znamená, že nerešpektovali rozhodnutie najvyššieho súdu a žalobca sa aj napriek "víťazstvu" naďalej nachádzal v stave právnej neistoty. Žalobca neprišiel na územie Slovenskej republiky nelegálne za účelom žiadosti o azyl, prípadne iného pobytu. Viedol na území Slovenskej republiky rodinný a súkromný život so svojou ženou a dcérou a mal udelený trvalý pobyt na jej území; nikdy nebol trestaný, nikdy nemal problémy, čo sa týka jeho pobytu, viedol usporiadaný život, až pokým prvostupňový správny orgán na podnet jeho bývalej manželky, bez toho, aby si preveril situáciu a prihliadol na všetky skutočnosti a medzinárodné záväzky SR, rozhodol o zrušení jeho trvalého pobytu. Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu spustilo lavínu problémov,

z ktorých sa žalobca dodnes nespamätal. Nevedel, či sa ešte niekedy uvidí so svojou dcérou, nakoľko po rozhodnutí žalovaného sa konanie o zrušení trvalého pobytu stalo právoplatným, a mohol byť z územia SR administratívne vyhostený, nakoľko nemal udelený žiaden iný druh pobytu. Dodnes má problém nájsť si prácu, nakoľko počas konania o zrušení trvalého pobytu, ktoré trvalo 2 roky a 6 mesiacov nemohol na území SR pracovať. Počas tohto obdobia trpel nespavosťou, cítil sa oklamáný, neschopný a ponížený. Žalovaný mu v konaní vyčítal, že sa zdržiaval aj mimo územia Slovenskej republiky. Uvedené správanie žalobcu však opäť spôsobil žalovaný a prvostupňový správny orgán, ktorí ho svojim konaním a každým ďalším vydaným rozhodnutím ubezpečovali v tom, že sa svojich práv nikdy nedočká a ešte bude musieť znášať ďalší zásah do jeho práv v podobe administratívneho vyhostenia, či dokonca obmedzenia osobnej slobody v prípade zaistenia, nakoľko po právoplatnosti rozhodnutia o zrušení trvalého pobytu by sa na území SR nachádzal neoprávnené. Po 2 a pol roku konečne dosiahol to, že mu bolo zastavené konanie o zrušení trvalého pobytu na území Slovenskej republiky. Z jeho pohľadu išlo o nekonečný boj so správnymi orgánmi, no z dôvodu, že má na území SR dcéru, s ktorou nechce byť v odlúčení, dotiahol celé konania až do úspešného konca. Podľa jeho názoru mu vznikol nárok na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, nakoľko každá osoba, ktorá by sa nachádzala v situácii žalobcu, by ujmu na právach pocítovala rovnako. Samotné konštatovanie nezákonnosti rozhodnutí správnych orgánov nie je v prípade žalobcu dostačujúcu. Preukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody práve tým, v akej situácii sa nachádzal, čo všetko musel podstúpiť a čo všetko musel obetovať, aby opäť mohol viesť rodinný a súkromný život so svojou dcérou na území Slovenskej republiky. K výpočtu požadovanej náhrady škody uviedol, že počas zrušenia trvalého pobytu nemohol pracovať. Výkon práce z jeho strany by bol porušením zákona a tak počas celého konania o zrušení trvalého pobytu nemal žiaden príjem a nemohol tak dôstojne žiť. Nemohol si ani plniť svoju vyživovaciu povinnosť a nemohol zabezpečovať výkon rodičovských práv k svojej maloletej dcére. Požadovaná suma je adekvátnou náhradou za stav, v ktorom sa v dôsledku vydania nezákonných rozhodnutí nachádzal. Žalovaný a prvostupňový správny orgán musia niesť zodpovednosť za zásahy do práv účastníkov konaní. V danom prípade ide o taký zásah do práva žalobcu na súkromný a rodinný život, ktorý požíva ochranu nie len slovenským právnym systémom, ale aj medzinárodnými dohovormi a samotnou judikatúrou ESLP. Žiadal preto rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, je povinná nahradiť žalobcovi škodu - nemajetkovú ujmu spôsobenú pri výkone verejnej moci vo výške 26 084,- eur.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na ustanovenie § 132 ods. 1 C.s.p., ktoré ukladá stranám sporového konania povinnosť označiť dôkazy a preukázať ich. Uviedol, že splnenie dôkaznej povinnosti ešte neznamená unesenie dôkazného bremena. Strana sporu môže splniť dôkaznú povinnosť, avšak ak ju splní len tak, že to nevedie k preukázaniu jej tvrdení, resp. splní ju bez náležitej procesnej povinnosti, dôkazné bremeno neunesie. Dôkazným bremenom treba rozumieť procesnú zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní nebolo preukázané jej tvrdenie, a že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté vo veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, pre nečinnosť strany nemohla byť preukázaná. Dôsledkom neunesenia dôkazného bremena je nepriaznivý výsledok sporu, ktorý postihuje tú stranu sporu, na ktorej spočívalo dôkazné bremeno, a ktorá sa dostala do dôkaznej núdze (neponúkla alebo nevedela ponúknuť súdu také dôkazné prostriedky, ktorými by sa preukázali pre výsledok sporu rozhodujúce skutočnosti). Rozsah dôkazného bremena, teda okruh skutočností, ktoré konkrétne skutočnosti musí strana sporu preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma, ktorá sa má na sporný vzťah aplikovať a z ktorej potom vyplýva, kto je nositeľom dôkazného bremena, teda ktorá sporová strana je povinná stanovený okruh skutočností preukázať, a ktorú potom, pri nesplnení tejto povinnosti postihuje nepriaznivý následok v podobe neúspechu v spore. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností spočíva na tej strane sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tvrdí a ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, teda na žalobcovi. V sporovom konaní platí dispozičná a prejednacia zásada. Strany sporu sú povinné prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a na ich preukázanie označia dôkazné prostriedky. Takýmito skutočnosťami sú skutkové údaje, nevyhnutné na objasnenie, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť. Pri preukazovaní nárokov v súvislosti so škodou spôsobenou pri výkone verejnej moci zaťažuje dôkazné bremeno žalobcu. Vznik, existenciu a následky vzniku nemajetkovej ujmy nestačí len tvrdiť, ale je nutné ich hodnoverne a bez pochybností preukázať. Zo znenia § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že náhrada nemajetkovej ujmy je viazaná na konkrétnu osobu. To znamená, že uplatnenú ujmu by s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. mal žalobca aj preukázať, a to

najmä svojou výpoveďou, nakoľko rozhodnutie o zrušení trvalého pobytu, ako zásah do osobnej slobody, je viazané výlučne na osobu poškodenú. Žalobca mal dostatok času na preukázanie konkrétnych následkov, ktoré malo rozhodnutie, ktoré žalobca považuje za nezákonné, vyvolať, a to napr. aj zaslaním svojho vyjadrenia súdu. Žalobca sa však uspokojil len s konštatovaním o splnení prvého predpokladu pre priznanie nároku na náhradu škody, avšak samotná existencia nezákonného rozhodnutia nemá bez ďalšieho (t. j. bez preukázania dopadu tohto rozhodnutia, jeho vplyvu, následkov na žalobcu v rôznych oblastiach jeho života) za následok automaticky vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Žalobca v celom konaní neprodukoval žiadne dôkazy, preukazujúce jeho tvrdenia. Poukázal na skutočnosť, že manželia nevedli rodinný život od 30.01.2012, boli v rozvodovom konaní a ich vzájomné spolužitie bolo značne rozvrátené. Od januára 2012, keď sa manželka žalobcu vrátila na územie SR až do marca 2013, kedy sa žalobca vrátil na územie SR z dôvodu rozvodového konania, nebol žalobca v styku s maloletou dcérou i napriek tomu, že v tomto čase mal zabezpečený neobmedzený pobyt na území SR; v čase od 02. 08. 2013 do 23. 01. 2014 a v čase od 21. 10. 2014 sa rozhodovalo o zrušení žalobcovho trvalého pobytu; rozhodnutie nebolo právoplatné, a teda sa na žalobcu hľadelo ako na cudzinca s platným trvalým pobytom; žalobca neuviedol žiadne skutočnosti a ani nenavrhol vykonať dôkazy, ktoré sú relevantné pre posúdenie výšky nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., týkajúce sa zásahu do jeho práva na rodinný a súkromný život, riadnym spôsobom nezdôvodnil svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej výške 26.084,- EUR, relevantným spôsobom nepreukázal, že by ním vyčíslená, avšak nepreukázaná nemajetková ujma vznikla ako priamy, nesprostredkovaný následok ním označeného rozhodnutia orgánu verejnej moci. Vychádzajúc z uvedených skutočností, žalobca v konaní nepreukázal kumulatívne splnenie všetkých troch zákonom stanovených podmienok zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci. Podľa jeho názoru prvoinštančný súd v predmetnom konaní zistil skutkový a právny stav v dostatočnom rozsahu pre meritórne rozhodnutie, na základe zistených a preukázaných skutočností vec správne právne posúdil a rozhodol a svoje rozhodnutie následne dostatočne odôvodnil.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu a v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. V prejednávanej veci súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, v medziach dôkazných návrhov sporových strán, na zistenie skutočností rozhodujúcich pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplata sumy 26 084 eur titulom náhrady škody spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy o zrušení mu trvaleho pobytu udeleného na päť rokov; výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov; vec posúdil správne po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval príslušné ustanovenia zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a dospel k správnym záverom, že žalobca nepreukázal v konaní vznik a výšku škody a príčinnú súvislosť medzi požadovanou nemajetkovou ujmu a nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Svoje zistenia a závery vedúce k zamietnutiu žaloby žalobcu aj v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p. odôvodnil, keď s poukazom na zodpovedajúcu právnu úpravu uviedol dostatočné a relevytné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil po skutkovej aj právnej stránke.

6. Predmetom konania bol žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody spôsobenej mu pri výkone verejnej moci nezákonnými rozhodnutiami o zrušení jeho trvalého pobytu, udeleného na päť rokov, v dôsledku ktorých sa zasiahlo do jeho práva na rodinný a súkromný život, pretože má na území Slovenskej republiky maloletú dcéru, pravidelne sa s ňou stretáva, zrušením trvalého pobytu boli jeho práva na styk s dcérou ohrozené; musel žiť v neistote od 19.11.2012 do 21.5.2015, počas tejto doby bol vystavený stresu a psychickému nátlaku, pretože nevedel, či mu bude udelený trvalý pobyt a bude sa môcť aj naďalej starať o svoju maloletú dcéru a žiť na území Slovenskej republiky; v období od januára 2014 do septembra 2014, kedy nemal povolenie na pobyt na území Slovenskej republiky, nemal ani reálnu možnosť nájsť si na území Slovenskej republiky prácu. Výšku škody určil na základe priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za roky 2012-2015, za každý mesiac od nezákonného rozhodnutia do zastavenia konania o zrušení trvalého pobytu.

7. Súd prvej inštancie správne skúmal splnenie zákonom stanovených predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, ktoré musia byť splnené kumulatívne a ktorými sú: existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, vznik škody a existencia príčinnej súvislosti medzi nezákonnými rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a škodou. V zmysle § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003

Z.z. sa v zásade uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk a ust. § 17 ods. 2 cit. zák. priznáva poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to za súčasného splnenia dvoch podmienok, a to že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak, že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napr. formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, v znení jeho odôvodnenia a pod.

8. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie mal za preukázanú existenciu nezákonného rozhodnutia, a to rozhodnutia Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície č. PZZ-HCP-BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14.1.2014, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Žilina č. PPZ-HCP-BB7-936-014/2013 zo dňa 15.10.2013, ktorým bol žalobcovi zrušený trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, keď rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. ISža/22/2014 zo dňa 23.9.2014 bol zmenený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. IScud/3/2014-68 zo dňa 21.5.2014 a zrušené rozhodnutie Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície č. PZZ-HCP-BB2-7-001/2014-SK zo dňa 14.1.2014 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

9. Nezákonné rozhodnutie o zrušení trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, udeleného na päť rokov, samo o sebe nepochybne znamená pre poškodeného určitú imateriálnu ujmu, avšak jej peňažnej náhrady titulom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sa poškodený môže domáhať len zákonom stanoveným spôsobom, t. j. za splnenia podmienok stanovených zák. č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorého samotné nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci nemožno považovať bez ďalšieho za skutočnosť, v dôsledku ktorej by žalobcovi automaticky prináležal nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy, ale pre vznik tohto nároku vyžaduje aj splnenie ďalšej podmienky, ktorou je vznik nemajetkovej ujmy, a to v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, a preto žalobcu ako poškodeného zaťažuje bremeno tvrdenia a aj dôkazné bremeno ohľadne vzniku konkrétnych negatívnych následkov nezákonného rozhodnutia v jednotlivých oblastiach života žalobcu.

10. Žalobca svoj uplatnený nárok na náhradu škody - nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že na území Slovenskej republiky má maloletú dcéru, pravidelne sa s ňou stretáva a zrušením trvalého pobytu boli ohrozené jeho práva na styk s dcérou, žil v neistote, bol vystavený stresu a psychickému nátlaku a tiež tým, že v období kedy nemal povolenie na pobyt na území Slovenskej republiky, nemal ani reálnu možnosť nájsť si prácu na území Slovenskej republiky. Z týchto tvrdení žalobcu však nie je zrejmé aké konkrétne negatívne následky v súvislosti s nezákonným rozhodnutím vznikli v jeho súkromnom či pracovnom živote. Odvolací súd sa preto stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že žalobca riadnym spôsobom nezdôvodnil svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v uplatnenej sume, nie je zrejmé z akého dôvodu vychádzal pri vyčíslení výšky požadovanej náhrady z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR; neuviedol skutočnosti ani nenavrhol vykonať dôkazy relevantné pre posúdenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 5 cit. zák. a neuviedol ani skutočnosti, ktoré by odôvodňovali, že v danom prípade nie je dostatočným zadosťučinením samotné konštatovanie porušenia práva.

11. Nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie, týkajúcich sa nepreukázania vzniku a výšky škody - nemajetkovej ujmy žalobca vo svojom odvolaní ani nenamietal, keď uviedol, že nemá k dispozícii dôkazné prostriedky na preukázanie jeho tvrdení, nemá k dispozícii dokumenty, ktoré by preukazovali akým spôsobom bolo zasiahnuté do jeho práv, objektívne nevie predložiť dôkazy na preukázanie ujmy, ktorá mu bola spôsobená. Podľa jeho názoru skutočností osvedčujúcim dokumentom je zrušujúci rozsudok Najvyššieho súdu SR konštatujúci nezákonnosť. Tento rozsudok však preukazuje len existenciu nezákonného rozhodnutia, ale nepreukazuje vznik nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s týmto nezákonným rozhodnutím. I keď v dôsledku nezákonného rozhodnutia o zrušení trvalého pobytu žalobcovi možno ujmu spočívajúcu v prežívaní neistoty predpokladať, je vecou posúdenia na základe výsledkov vykonaného dokazovania, či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú. Skutočnosť, na ktoré žalobca poukázal vo svojom odvolaní týkajúce sa jeho nevýhodného postavenia, ho nezbavujú povinnosti preukázať v prípade uplatňovania peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, vznik takejto ujmy v jednotlivých oblastiach života, ako aj to že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmiernenie vzniknutej ujmy. Žalobca však v konaní nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď náležite nepreukázal rozsah a intenzitu nepriaznivých následkov, ktoré mu mali vzniknúť v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a jeho všeobecné tvrdenia zostali v konaní dôkazne nepodložené. Nedôvodne žalobca namietal, že napriek konštatovaniu nezákonnosti vydaných rozhodnutí a teda zásahu do jeho práv sa len pre nedostatok dôkazu preukazujúceho dané skutočnosti, nedočká odškodnenia za takýto nezákonný zásah, v dôsledku čoho orgány verejnej moci môžu naďalej zasahovať do práv jednotlivcov bez toho, aby za svoje konanie niesli zodpovednosť. Zákon č. 514/2003 Z. z. upravuje zodpovednosť

štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, z čoho je zrejmé že jedným z prepokladov vzniku tejto zodpovednosti je samotný vznik škody, príp. nemajetkovej ujmy, a teda len samotná existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu nezakladá právo na odškodnenie. Nemožno považovať za dôvodnú ani námietku žalobcu, že mu vznikol nárok na náhradu škody, pretože každá osoba, ktorá by sa nachádzala v jeho situácii, by ujmu na právach pociťovala rovnako, keď žalobca nepreukázal konkrétne negatívne následky predmetného nezákonného rozhodnutia a jeho dopad v jednotlivých oblastiach života žalobcu, na základe ktorých by bolo možné posudzovať či ujmu nimi utrpenu by iná osoba v rovnakej situácii pociťovala rovnako. Odvolací súd považoval za potrebné prihliadnúť aj na skutočnosti, na ktoré poukázal žalovaný vo svojom vyjadrení a ktoré vyplývajú z obsahu spisu a to že žalobca s jeho manželkou nevedli spoločný rodinný život od 30.1.2012, boli v rozvodovom konaní, a od januára 2012, kedy sa manželka žalobcu s ich dcérou vrátila na územie SR, až do marca 2013, kedy sa žalobca vrátil na územie SR z dôvodu rozvodového konania, nebol žalobca v styku s jeho maloletou dcérou napriek tomu, že mal v tom čase neobmedzený pobyt na území SR, okrem toho do návratu jeho manželky s dcérou na územie SR v januári 2012 žili spolu M. P.. Vzhľadom na tieto okolnosti sa tvrdenia žalobcu o vedení spoločného rodinného a súkromného života na území SR a jeho pravidelnom stretávaní sa s dcérou javia ako účelové, a nemožno len na základe týchto tvrdení žalobu považovať za preukázané nielen vznik a výšku škody - nemajetkovej ujmy, ale ani príčinnú súvislosť medzi nemajetkovou ujmu a predmetným nezákonným rozhodnutím.

12. V odvolacom konaní žalobca predložil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 16Co/220/2018, ktorým na základe nezákonného rozhodnutia o zaistení bola poškodenej žalobkyni priznaná suma 327,20 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej jej pozbavením osobnej slobody. Závery vyplývajúce z tohto rozhodnutia však nemožno aplikovať v prejednávanej veci, pretože žalobca nebol pozbavený osobnej slobody.

13. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že obsah odvolania žalobcu nie je spôsobilý spochybníť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie.

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal úspech v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu trovy v odvolacom konaní nevznikli.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo

pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).